

Headers: signal.h

Header	Opis zawartych funkcji	Funkcje
signal.h	Funkcje obsługujące sygnał	signal(), raise()

#include<signal.h>

Sygnał to przerwanie generowane przez oprogramowanie, które to przerwanie jest wysyłane do procesu przez system operacyjny.

Dwie funkcje, które zajmują się sygnałem, to **signal()**, która konfiguruje procedurę obsługi dla warunku błędu, oraz **raise()**, która uruchamia warunek sygnału. Reszta wyszczególnionych tu poniżej elementów z **signal.h** służy tym dwóm funkcjom.

- **signal** (nazwy sygnału, funkcja obsługi sygnału) – ustawia obsługę sygnału
- **raise** (nazwy sygnału) – uruchamia obsługę sygnału

Skopiowane z pliku nagłówkowego signal.h dla Turbo C++ (zawarte też w Dev C++):

Jedna z trzech poniższych nazw może być deklarowana jako 'funkcja obsługi sygnału' w funkcji **signal()**.

```
#define SIG_DFL ((_CatcherPTR)0)    /* Default action */
#define SIG_IGN ((_CatcherPTR)1)    /* Ignore action */
#define SIG_ERR ((_CatcherPTR)-1)   /* Error return */

#define SIGINT 2          <-- te sześć wartości to właśnie 'nazwy sygnału' w definicji signal()
#define SIGILL 4          /* Illegal instruction */
#define SIGFPE 8          /* Floating point trap */
#define SIGSEGV 11        /* Memory access violation */
#define SIGTERM 15
#define SIGABRT 22

#ifdef __cplusplus
    void _Cdecl (* _Cdecl signal(int __sig, void _Cdecl (* __func)(int))) (int);
#else
    void _Cdecl (* _Cdecl signal(int __sig, void _Cdecl (* func)())) (int);
#endif
int _Cdecl raise(int __sig);
```

Tak więc **__sig** to nasza 'nazwa sygnału': **SIGINT**, **SIGILL**, **SIGFPE**, **SIGSEGV**, **SIGTERM** lub **SIGABRT**.
func to 'funkcja obsługi sygnału'; **__func** sugeruje deklarowane w pliku nagłówkowym **signal.h**: **SIG_DFL**, **SIG_IGN** lub **SIG_ERR**.

Teraz najważniejszą rzeczą jest wybrnąć z tego gąszczu nazw, uprościć i usystematyzować powyższe zapisy. Następnie podać przykłady, które to ugruntują.

ANSI C używa 'sygnału', aby poinformować program o wystąpieniu błędu. Plik nagłówkowy **signal.h** definiuje warunki, które są przechwytywane i opcjonalnie przekazywane do programu.

```
void (*signal(int nazwa sygnału, void (*funkcja obsługi sygnału)(int)))(int)
```

Funkcja ustawia akcję (**funkcja obsługi sygnału*), która ma zostać wykonana w momencie, gdy program otrzyma sygnał *nazwa sygnału*. Inaczej mówiąc jest to zarejestrowanie funkcji **funkcja obsługi sygnału*, która bezpośrednio po wysłaniu sygnału ma być wywołana z argumentem *nazwa sygnału*.

funkcja obsługi sygnału - Może to być funkcja zdefiniowana przez programistę lub jedna z następujących predefiniowanych funkcji: **SIG_DFL** albo **SIG_IGN** (patrz poniżej).

```
int raise(int nazwa sygnału)
```

<i>nazwa sygnału</i>	Numer sygnału	Powód generowania sygnału
SIGINT	2	Przerwanie, np. z klawiatury, takie jak naciśnięcie [Ctrl]-[C]. Zazwyczaj taki błąd jest generowany przez użytkownika.
SIGILL	4	Niedozwolona instrukcja lub anomalie w trakcie wykonywania programu, które są zwykle spowodowane problemami pamięci.
SIGFPE	8	Wystąpienie błędu operacji zmiennoprzecinkowej lub innego matematycznego błędu, np. dzielenie przez zero.
SIGSEGV	11	Podjęto próbę uzyskania dostępu do pamięci, na którą program nie pozwala.
SIGTERM	15	Wymóg zakończenia programu (prawdopodobnie spowodowany zamknięciem systemu operacyjnego).
SIGABRT	22	Wymuszone, niekontrolowane zakończenie wykonywania programu, być może wywołane działaniem abort() .

Sygnały te są generowane automatycznie. Można je również wygenerować, wywołując funkcję **raise()** jak to przedstawiono w poniższym przykładzie. (Na podstawie: Peter Hipson - Advanced C, str 512.)

```
/* Generowanie sygnału funkcją raise() */
#include <stdio.h>
#include <signal.h>           // ten temat
#include <locale.h>           // dla 'setlocale()'

void obsluga_sygnalu( int sygnal ); // prototyp funkcji
int numer_sygnalu;

int main(void)
{ setlocale(LC_CTYPE, "Polish"); // polskie znaki
  printf("Początkowy numer sygnału: %d\n", SIG_DFL); // wartość domyślna

  signal(SIGINT, obsluga_sygnalu);
  printf("\nWysłany sygnał: %d\n", SIGINT);
  raise(SIGINT);
  printf("Aktualny numer sygnału: %d\n", numer_sygnalu);

  signal(SIGILL, obsluga_sygnalu);
  printf("\nWysłany sygnał: %d\n", SIGILL);
  raise(SIGILL);
  printf("Aktualny numer sygnału: %d\n", numer_sygnalu);

  signal(SIGFPE, obsluga_sygnalu);
  printf("\nWysłany sygnał: %d\n", SIGFPE);
  raise(SIGFPE);
  printf("Aktualny numer sygnału: %d\n", numer_sygnalu);

  signal(SIGSEGV, obsluga_sygnalu);
```

```

printf("\nWysłany sygnał: %d\n", SIGSEGV);
raise(SIGSEGV);
printf("Aktualny numer sygnału: %d\n", numer_sygnalu);

signal(SIGTERM, obsluga_sygnalu);
printf("\nWysłany sygnał: %d\n", SIGTERM);
raise(SIGTERM);
printf("Aktualny numer sygnału: %d\n", numer_sygnalu);

signal(SIGABRT, obsluga_sygnalu);
printf("\nWysłany sygnał: %d\n", SIGABRT);
raise(SIGABRT);
printf("Aktualny numer sygnału: %d\n", numer_sygnalu);
}

void obsluga_sygnalu( int signal )
{
    numer_sygnalu = signal;
}

```

Wynik:

```

Początkowy numer sygnału: 0

Wysłany sygnał: 2
Aktualny numer sygnału: 2

Wysłany sygnał: 4
Aktualny numer sygnału: 4

Wysłany sygnał: 8
Aktualny numer sygnału: 8

Wysłany sygnał: 11
Aktualny numer sygnału: 11

Wysłany sygnał: 15
Aktualny numer sygnału: 15

Wysłany sygnał: 22
Aktualny numer sygnału: 22

-----
Process exited after 4.415 seconds with return value 0
Press any key to continue . . . _

```

Dopóki nie zmienimy akcji przez funkcję **raise()** to będzie się wykonywać ostatnia ustawiona akcja. Aby to sprawdzić, znajdź np. linię

```
raise(SIGILL);    i ją zablokuj:    // raise(SIGILL);
```

Uruchom program ponownie zwracając uwagę na zmianę wyniku.

Informacje dodatkowe:

- Tuż przed wywołaniem (**funkcja obsługi sygnału*)(*nazwa sygnału*) jest niejawnie wywoływana funkcja **signal** (*nazwa sygnału*, **SIG_DFL**). Powoduje to ustanowienie domniemanej obsługi sygnału *nazwa sygnału*. W kodzie powyżej to "Początkowy numer sygnału".
- Poza obsługą domniemaną można zażądać zignorowania sygnału. W tym celu można posłużyć się drugim argumentem funkcji **signal()** wyrażonym za pomocą symbolu **SIG_IGN**.

(Na podstawie: Jan Bielecki, Encyklopedia Języka C dla IBM PC, tom 2 - Biblioteki, strona 223)

Działanie:

signal kojarzy *funkcję obsługi sygnału* z sygnałem o numerze *nazwa sygnału*. Sposób, w jaki sygnał numeruje *nazwę sygnału* zależy od wartości *funkcja obsługi sygnału*:

(Poniższe makra będą używane zarówno w funkcji **signal()** jak i **raise()**. Makra **SIG_** służą do definiowania funkcji sygnałowych.)

wartość <i>funkcja obsługi sygnału</i>	obsługa sygnału
-----	-----
SIG_DFL	obsługa domyślna
SIG_ERR	wskazuje błąd funkcji signal()
SIG_IGN	sygnał jest zignorowany
wskaźnik do funkcji <i>f</i>	wywoływana jest <i>funkcja obsługi sygnału</i> .

Tak więc zapis:

```
void (*signal( int nazwa sygnału, void (*funkcja obsługi sygnału) (int))) (int);
```

ustawia procedurę obsługi **błędów** dla *signal* *nazwa sygnału*. Procedurę obsługi *sygnału* można ustawić w taki sposób, aby wystąpiła domyślna obsługa (**SIG_DFL**), sygnał był ignorowany (**SIG_IGN**) lub wywoływana była funkcja zdefiniowana przez użytkownika (*funkcja obsługi sygnału*).

- ✓ Jeżeli **signal()** wykona się z sukcesem, rezultatem jest dana typu **int** reprezentowana przez drugi argument ostatniego wywołania funkcji **signal()**, czyli *funkcja obsługi sygnału* z pierwszym argumentem (*nazwa sygnału*), albo
- ✓ dana reprezentowana przez symbol **SIG_ERR** w przypadku niepomyślnego wywołania funkcji **signal()**.

Takie terminy jak:

- **SIGINT**, **SIGILL**, **SIGFPE**, **SIGSEGV**, **SIGTERM**, **SIGABRT**,
- **SIG_DFL**, **SIG_ERR**, **SIG_IGN**

określa się mianem nazw symbolicznych (*symbolic names*). Sygnały są identyfikowane przez przypisane do nich liczby całkowite.

Z poniższego, najbardziej prostego przykładu wynika, że:

- Wykrycie błędu lub sekwencji [Ctrl]-[C] wcale nie musi przerywać programu, w przeciwieństwie do **assert()**. Zamiast **exit(1)**; może to być kontynuacja działania programu. W praktyce można rozważyć następujące scenariusze:
  - o zignoruj sygnał,
  - o zakończ proces,
  - o zablokuj proces,
  - o odblokuj proces.

- Ustawienie obsługi sygnału - funkcja 'signal()' - nie musi być w miejscu wystąpienia zagrożenia dla działania programu, tak jak ojciec, pilnujący dziecka na placu zabaw, nie musi z nim wchodzić do piaskownicy. Wystarczy, że zasygnalizuje swoją obecność w programie (czytaj: placu zabaw).

```
/* Przykład użycia 'signal' */
#include<stdio.h>
#include<stdlib.h>           // dla exit(1)
#include<signal.h>          // ten temat
#include <locale.h>         // dla 'setlocale()'

void PrzerwanieProgramu(int);

int main()
{ setlocale(LC_CTYPE, "Polish"); // polskie znaki
  char s[100];
  if ( signal(SIGINT, PrzerwanieProgramu) == SIG_ERR)
  { printf("Niemożliwe ustawienie obsługi sygnałów");
    exit(0);
  }
  while (0 == 0)           // to samo co: while ( 1 )
  { puts("Tu wpisz zdanie albo naciśnij [Ctrl]+[C] aby wyjść z programu:");
    gets(s);
    printf("Wpisałeś: %s\n\n", s);
  }
  return 0;
}

void PrzerwanieProgramu(int)
{
  puts("\n\nWykryłem kombinację klawiszy [Ctrl]+[C] !");
  puts("Wyjście z programu poprzez exit(1)");
  getc(stdin);
  exit(1);
}
```

Być może [Enter] będziesz musiał przycisnąć dwa razy. Bierze się to z technicznej realizacji obsługi sygnałów.

Przykładowy wynik:

```
Tu wpisz zdanie albo naciśnij [Ctrl]+[C] aby wyjść z programu:
Nie mam czasu bo jestem wzywany na boisko. Opuszczam program...
Wpisałeś: Nie mam czasu bo jestem wzywany na boisko. Opuszczam program...

Tu wpisz zdanie albo naciśnij [Ctrl]+[C] aby wyjść z programu:
Wpisałeś: Nie mam czasu bo jestem wzywany na boisko. Opuszczam program...

Tu wpisz zdanie albo naciśnij [Ctrl]+[C] aby wyjść z programu:

Wykryłem kombinację klawiszy [Ctrl]+[C] !
Wyjście z programu poprzez exit(1)
_
```